

We Lwowie dnia 12. grudnia 1911.

Aleg 890

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany w § 23. ustawy
o Reprezentacji powiatowej.

Wysoki Sejmie!

Paragraf 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21 zawierał w pierwotnem brzmieniu następujące postanowienie:

„Na wydatki nie pokryte dochodami majątku zakładowego może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 10⁰/₀ tychże podatków.

Dodatki nad 10⁰/₀ aż do 20⁰/₀ od podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków bezpośrednich, przynoszące 20 procent lub inne opłaty i repartyce mogą być nałożone tylko na mocy ustawy krajowej.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków co podatki“.

Powyższy § 23. ust. o Repr. powiat. został ustawą z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. w ten sposób zmieniony, że przyznano Radzie powiatowej prawo do samoistnego nakładania i pobierania dodatków do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20⁰/₀ tych podatków, zaś dodatki do podatków nad 20⁰/₀ aż do 40⁰/₀ do podatków bezpośrednich (a zatem o 20⁰/₀ więcej jak pierwotnie) mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem samego tylko Wydziału krajowego a wreszcie dodatki do podatków przynoszące 40⁰/₀ tychże jak również inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem.

Na posiedzeniu z dnia 3. lutego 1910 uchwalił Wysoki Sejm projekt ustawy zmieniający § 24. ustawy o Repr. powiat., dotyczący zaciągania przez powiaty pożyczek i zobowiązań, a zarazem na wniosek posła Urbańskiego polecił Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozprawę zmianę § 23. ust. o Repr. pow. w kierunku dalszego rozszerzenia prawa Wydziału

krajowego dozwolania Reprezentacyom powiatowym poboru dodatków wyższych jak 40°/_o do podatków bezpośrednich.

Na podstawie odnośnego sprawozdania Wydziału krajowego z 17. czerwca 1910. l. 18250 i sprawozdanie Komisji administracyjnej z 29. września 1910 l. s. 7071 uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu z 19. października 1910 projekt ustawy uchylającej dotychczasowe brzmienie ustępów: drugiego i trzeciego § 23. ust. o Repr. pow. a wprowadzającej natomiast następujące postanowienia:

„Dodatki nad 20°/_o aż do 60°/_o do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 60°/_o równie jak i inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem“.

Powyższy projekt ustawy został przesłany c. k. Prezydyum Namiestnictwa celem wyjednanie najwyższej sankcyi.

Pismem z 22. października 1911 l. 14128/pr. udzieliło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydziałowi krajowemu reskrypt c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 28 lipca 1911 l. 22764, wydany w tej sprawie w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Skarbu, w którym zaznaczono, że ze względu na coraz ściślejszą łączność państwowej i autonomicznej skarbowości musi państwowa administracja wystąpić zasadniczo tak przeciw pomienionemu projektowi ustawy, jako zmierzającemu do znacznego rozszerzenia kompetencyi Wydziału krajowego a umniejszenia wpływu administracyi skarbowej państwa na finansową gospodarkę powiatu — jak i w ogóle przeciw każdej próbie ściśnienia ingerencyi administracyi państwowej w dziedzinie skarbowości autonomicznej.

Dalej zauważyło c. k. Ministerstwo, że podane przez Wydział krajowy motywa projektowanego rozszerzenia kompetencyi Wydziału krajowego, a mianowicie twierdzenie jakoby projekt ten przedstawiał się jako logiczna konsekwencya sankcyonowanej w zeszłym roku zmiany § 24. ust. o Repr. powiat. — nie jest zdaniem c. k. Ministerstwa dostatecznie uzasadniony, gdyż w § 24. cyt. ustawy idzie o kompetencyę do zezwalania na operacye finansowe powiatu, zaś tutaj o zezwolenie na pobór dodatków dotyczących bezpośrednio ludność opodatkowaną.

Wreszcie proponuje c. k. Ministerstwo by w sprawie tej zastosować analogicznie postanowienia ustaw krajowych dla Czech i Styryi (z 4. marca 1901 dz. u. kr. Nr. 13. względnie z 10 października 1905 dz. u. kr. Nr. 105) to jest, by do zezwolenia na pobór dodatków powiatowych w wysokości po nad 40 ^o/_o do 60 ^o/_o był kompetentny Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Co do powyższych uwag Wydział krajowy zaznacza przedewszystkiem, że zarzut niedostatecznego umotywowania projektowanej zmiany § 23. ust. o repr. pow. nie wydaje się być trafny, ile że w tut. sprawozdaniu, oraz sprawozdaniu komisji administracyjnej wykazano szczegółowo, w jak wysokim stopniu zwiększają się rok rocznie potrzeby Rad powiatowych zmuszające je częstokroć do operacyi kredytowych a tem samem i do podwyższania dodatków powiatowych i że do kilku lat większa połowa powiatów będzie obciążona tymi dodatkami ponad 40°/_o.

Niesłusznem jest również twierdzenie jakoby głównym celem projektowanej ustawy było ściśnienie kompetencyi administracyi państwowej w sprawach tyczących się autonomicznej gospodarki finansowej powiatów.

Jedynym bowiem celem projektowego rozszerzenia kompetencyi Wydziału krajowego jest umożliwienie powiatom prawidłowej gospodarki, a w szczególności, by uchwalane przez Radę powiatową dodatki do podatków były w odpowiednim czasie pobierane, a czemu obecnie stoi na przeszkodzie okoliczność, iż jak wykazano wyżej

już teraz w bardzo wielu wypadkach pobór tych dodatków ze względu na ich wysokość wymaga uchwały wysokiego Sejmu i Cesarskiego zezwolenia.

Na dowód, że projektowane rozszerzenie samoistnej kompetencji Wydziału krajowego nie jest czemś zupełnie nowem w dziedzinie prawodawstwa krajowego, Wydział krajowy powołuje się na fakt, iż obecne uprawnienie Wydziału krajowego do samoistnego zezwalania na pobór dodatków powiatowych ponad 25⁰/₀ do 40⁰/₀ podatków bezpośrednich, opiera się na noweli z 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51, zmieniającej pierwotne brzmienie § 23. ust. o Repr. pow. według którego na pobór tych dodatków już ponad 20⁰/₀ potrzebną była ustawa krajowa.

Co więcej, ustawy krajowe czeskie i styryjskie, na które powołano się w re-skrypcie c. k. Ministerstwa, świadczą dowodnie, że dążenia tych krajów do rozszerzenia kompetencji władz autonomicznych, do samoistnego zezwalania na pobór dodatków powiatowych nie były dotychczas przez c. k. Rząd kwestyonowane przeciwnie, były one uwzględniane.

Dla orientacji zamieszcza się poniżej odnośne daty.

Powiatowe dodatki do podatków bezpośrednich.

Kraj	Sama Rada powiatowa	Wyższe zezwolenie			§ 54 ust o Reprezentacji powiatow.
		Wydział kraj. sam	Wydz. kr. w p. z c. k. Nam.	uchw. Sejmu i ces. zawier. wzgl. ust. kr.	
Czechy	do 10 ⁰ / ₀	nad 10 ⁰ / ₀ do 30 ⁰ / ₀	—	nad 30 ⁰ / ₀	ust. z 25/7 1864 dz. u. kr. Nr 27 zmieniona ust. z 13/3 1888 dz. ust. kr. Nr. 32.
	do 15 ⁰ / ₀	nad 15 ⁰ / ₀ do 30 ⁰ / ₀	nad 30 ⁰ / ₀	—	z 4/1 1890 dz. u. kr. Nr. 9.
	do 20 ⁰ / ₀	nad 20 ⁰ / ₀ do 50 ⁰ / ₀	nad 50 ⁰ / ₀	—	ust. z 4/3 1901 dz. u. kr. Nr. 13.
Styrya	do 10 ⁰ / ₀	nad 10 ⁰ / ₀ do 35 ⁰ / ₀	—	nad 35 ⁰ / ₀	ust. z 17/12 1874 dz. u. kr. Nr. 2.
	do 27 ⁰ / ₀	nad 27 ⁰ / ₀ do 35 ⁰ / ₀	nad 35 ⁰ / ₀ do 60 ⁰ / ₀	nad 60 ⁰ / ₀	ust. z 15/5 1894 dz. ust. kr. Nr. 36.
	do 35 ⁰ / ₀	nad 35 ⁰ / ₀ do 50 ⁰ / ₀	nad 50 ⁰ / ₀ do 70 ⁰ / ₀	nad 70 ⁰ / ₀	ust. z 10/10 1905 dz. u. kr. Nr. 105
Galicya	do 10 ⁰ / ₀	nad 10 ⁰ / ₀ do 20 ⁰ / ₀	—	nad 20 ⁰ / ₀	ust. z 12/8 1866 dz. u. kr. Nr. 21.
	do 20 ⁰ / ₀	nad 20 ⁰ / ₀ do 40 ⁰ / ₀	—	nad 40 ⁰ / ₀	z 17/6 1874 dz u. kr. Nr. 51.
	do 20 ⁰ / ₀	nad 20 ⁰ / ₀ do 60 ⁰ / ₀	—	nad 60 ⁰ / ₀	Uchwalony projekt ustawy.

Jak okazuje się z tego zestawienia, już obecnie na mocy odnośnych nowel mają Wydziały krajowe pomienionych krajów, prawo do samoistnego zezwalania na pobór dodatków powiatowych:

w Czechach ponad 20⁰/₀ do 50⁰/₀;

w Styryi ponad 35⁰/₀ do 50⁰/₀; dalej w Czechach do poboru tych dodatków w ogóle ponad 50⁰/₀ zaś w Styryi w wysokości ponad 50⁰/₀ do 70⁰/₀ potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego z c. k. Namiestnictwem, a ponad 70⁰/₀ uchwałą Sejmu i cesarskie zezwolenie.

Z przedstawionego stanu rzeczy wynika, że różnica między uchwalonym przez Wysoki Sejm projektem, a obowiązującymi już w tym względzie przepisami w Czechach i Styryi nie jest znaczną, gdyż w każdym razie kompetencya Wydziałów krajowych w tych krajach do samoistnego zezwalania na pobór rzeczonych dodatków jest szerszą niż dotychczasowa kompetencya tutejszego Wydziału krajowego.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy licząc się ze stanowiskiem zajętem przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych proponuje zmodyfikowanie poprzedniego projektu ustawy o tyle, by Reprezentacyom powiatowym służyło prawo nakładania dodatków do podatków z przyzwoleniem Wydziału krajowego, tylko do wysokości 50⁰/₀ zaś ponad tę wysokość za uchwałą Sejmu i cesarskiem zezwoleniem, — i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia zmieniająca § 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej
z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej
z 12 sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z 17.
czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a natomiast mają one
opiewać:

Dodatki do podatków.

§ 23.

Na wydatki, niepokryte dochodami majątku zakładowego,
może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków
bespośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% aż do 50% do podatków bezpośrednich
mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem
Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 50% równie jak i inne
opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały
Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez
te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków co
podatki.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw
wewnętrznych.

